

afgjort har tilraadet Oprettelse af den heromhandlede Hypotekbank, har derimod Nationalbanken og Københavns Handelsbank stillet sig mere tvivlende overfor Planens Nytte, som de til Dels have fra-raadet. De af disse Banker fremhævede Indvendinger mod Planen støtte sig navnlig paa to Momenter, nemlig dels en vis Ængstelse for, at Salget til Udlandet af danske Obligationer skulde blive meget betydelig forøget ved Bankens Oprettelse, hvad der maatte anses for nationalt meget uheldigt, dels at Hypotekbanken kunde tænkes at blive afhængig af Banker i Ind- eller Udlandet og derfor under Paavirkning af disse at ville forcere Salget af Hypotekobligationer til Udlandet.

Naar den nuværende Regering til Trods for disse Indvendinger har ment, at det rette Øjeblik nu er kommen til Fremsættelsen af dette Lovforslag, skyldes det følgende Motiver. For det første forekommer det Regeringen, at det, navnlig ogsaa af Landmandsbanken med stor Styrke hævdede Standpunkt, er rigtigt, at naar vi overhovedet ikke kunne undlade at sælge indenlandske Obligationer til Udlandet — og Salget af disse er jo i de sidste 10 Aar bleven fortsat stadig og med til Tider stærkt voksende Beløb — saa gælder det, nationaløkonomisk set, om at faa disse Obligationer betalte med en saa høj Pris som muligt. Ogsaa Paastanden om, at en saadan Hypotekbank vil forcere Salget af danske Obligationer, er ganske urigtig, idet tværtimod Hypotekbanken i langt højere Grad vil kunne virke som en Regulator for Salget af danske Obligationer og navnlig tage alle Hensyn saavel til vort hjemlige som til Udlandets Fonds- og Pengemarked, noget som er en Umulighed under den nuværende Ordning, hvor de fleste Banker og en Række større Vekslerere for deres rent private Regning sælge betydelige Beløb af danske Kreditforeningsobligationer til Udlandet. Og navnlig taber Indvendingen om det store Salg til Udlandet, ganske sin Betydning, naar vi nu ikke blot have en enkelt Kreditforening, der særlig tager Sigte paa det udenlandske Marked, men en Række og derunder særlig vore største og mest betydningsfulde Kreditforeninger, som nu alle indrette deres Obligationer til Eksport, en Eksport, der dog neppe vil naa meget ud over Tyskland. I denne Henseende har Forholdet udviklet sig saaledes. Oprindeligt havde kun Københavns Kreditforening og Kreditkassen for Landejendomme i Østif-

terne, den første fra sin Oprindelse og den sidste ved den store Konvertering i 1886, indrettet deres Obligationer for Salg til Udlandet, et Salg der gennemgaaende var meget begrænset. Dernæst var det særlig Kreditforeningen af Landejendomsbesiddere i Jylland, der indrettede sin 5te Serie for Salg til Tyskland, og det er da navnlig ogsaa denne Forenings Obligationer tilligemed de statsgaranterede Husmandskreditforeningsobligationer, som i meget betydelige Beløb ere solgte til Udlandet til noget bedre Priser end herhjemme. Dette bragte saa for nogle Aar siden Københavns Kreditforening til at gøre et nyt Forsøg med sin 3die Serie og endelig i Aar Landets største Kreditforening, nemlig Østifternes, til ligeledes at bøje sig for de voksende Krav i denne Retning og til at aabne og indrette en ny for Salg til Udlandet særlig indrettet 9de Serie. For yderligere at naa denne Hensigt indrettede disse 2 Kreditforeninger sig med de store tyske Privatbanker, Deutsche Bank og Dresdner Bank, ordnede deres Obligationer i nøje Overensstemmelse med de tyske Børslove og lode de nævnte tyske Banker indføre Obligationerne paa Berlins og Hamborgs Børs. Salget af disse danske Obligationer til Tyskland foregaar nu ogsaa i stort Omfang. Men selv ved denne Ordning er det ikke lykkedes at hæve disse Obligationers Kurs mere end ca. 1 pCt. og Salget af danske Kreditforeningsobligationer foregaar nu som en rent privat Spekulation.

Da det saaledes er givet, at det nu ikke vil være muligt at hindre Salget af danske Kreditforeningsobligationer til Udlandet, maa det sikkert indrømmes, at det er naturligere og rigtigere, at Staten bidrager til, at dette Salg reguleres gennem en Hypotekbank, og til at Salget kan effektueres til en for de danske Ejendomsbesiddere saa god Pris som vel muligt.

Men hertil kommer yderligere to andre Hensyn, som gør det tilraadeligt netop nu at fremsætte dette Forslag. Vi nærme os nu med stærke Skridt det Tidspunkt, hvor Tiendeaflysningen skal finde Sted (1907—8), og denne store og indgribende Foranstaltning, hvorved indenfor et kort Tidsrum hidtil vanskelig omsættelige Værdier blive omdannede til let omsættelige Papirer til et Beløb af ca. 150 Mill. Kr., vil ikke kunne undgaa at skabe nogen Uro og at medføre store Bevægelser paa det indenlandske Fonds- og Pengemarked. At foretage Tiendeaflysningen paa den vistnok billigste